

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๖๑๙/ ๓๒ ๐ ๙

สลด. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ธ11352/66

1 ธ.ค. 2566 เวลา 13.45 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๓ ๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
  ๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างอนุบัญญัติหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑
  ๓. หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นและหลักฐานการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... ตามหมวด ๔ มาตรา ๔๕
  ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๑๙/๓๕๓๑ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๕
  ๕. สำเนาหนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๗/๙๑๔๐ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๖
  ๖. ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ....
  ๗. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕
  ๘. สำเนารายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรน้ำ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
  ๙. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ออกกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... โดยร่างกฎกระทรวงดังกล่าว เข้าข่ายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕)

๒. ความเร่งด่วน ...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒ เว้นแต่บทบัญญัติในหมวด ๔ ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ (วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔) โดยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ วรรคสอง กำหนดให้ต้องออกกฎกระทรวงฯ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ ซึ่งระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีมีมติขยายออกไปอีกหนึ่งปี โดยจะครบกำหนดในวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๗ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๒ วรรคสอง จึงจำเป็นต้องเร่งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สอง และประเภทที่สาม พ.ศ. .... โดยด่วนต่อไป

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๑๑๒ ก ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒) เว้นแต่ บทบัญญัติในหมวด ๔ การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นต้นไป

๓.๒ พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๒ กำหนดว่า “พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

มาตรา ๒๒ วรรคสอง กำหนดว่า “กฎหมายที่มีใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชนให้บทบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว”

มาตรา ๓๙ กำหนดว่า “ในวาระเริ่มแรก

(๑) ระยะเวลาสองปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ”

๓.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๓.๑ ศึกษาและยกร่างอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ร่วมกับสำนักงานศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ที่ปรึกษา) ในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกรมทรัพยากรน้ำ โดยวิธีการศึกษาข้อกฎหมาย ระเบียบ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการ ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ๕ ประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศแอฟริกาใต้ และประเทศญี่ปุ่น เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำร่างกฎกระทรวง

๓.๓.๒ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างกฎกระทรวงฯ ตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๓.๓.๓ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรภาคประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ ครั้ง และในภูมิภาค จำนวน ๕ ครั้ง ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ โดยได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ผู้ทรงคุณวุฒิ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้ง ๕ ภูมิภาค ประกอบด้วย ครั้งที่ ๑ ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) ครั้งที่ ๒ ภาคใต้ (จังหวัดนครศรีธรรมราช) ครั้งที่ ๓ ภาคกลาง และภาคตะวันตก (กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และจังหวัดสุพรรณบุรี) ครั้งที่ ๔ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น) และครั้งที่ ๕ ภาคตะวันออก โดยการประชุมรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบออนไลน์ Microsoft Teams และเปิดเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นในกรุงเทพมหานคร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๓.๓.๔ จัดทำหลักฐานการรับฟังความคิดเห็นและหลักฐานการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๓.๕ จัดทำหนังสือเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอขยายระยะเวลาการดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๐ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๖ เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาในการออกกฎกระทรวงซึ่งออกตามความในหมวด ๔ การจัดสรรน้ำและการใช้น้ำ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ซึ่งประกอบด้วยร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... และร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ....

๓.๓.๖ จัดทำหนังสือเพื่อขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยืนยันร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ เนื่องจากร่างกฎกระทรวงดังกล่าวได้มีการแก้ไขปรับปรุงตามมติคณะกรรมการพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรน้ำ และมติคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน มีหนังสือแจ้งว่า เห็นชอบในหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๔. สาระสำคัญของร่างกฎหมาย

ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... เป็นร่างกฎกระทรวงฯ ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการอนุญาต รวมทั้งการขอและการออกใบแทนใบอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม ซึ่งออกโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๕. ประโยชน์และผลกระทบ

ร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... เป็นการส่งเสริมให้ผู้ขออนุญาตใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม สร้างแหล่งกักเก็บน้ำให้เพียงพอต่อความต้องการเมื่อเกิดน้ำแล้ง และป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณชนเมื่อเกิดน้ำท่วม และยังเป็นส่งเสริมให้ผู้ขออนุญาตใช้น้ำ ใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า มีแผนการบริหารจัดการน้ำที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ โดยประชาชนได้รับการจัดสรรน้ำได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรมซึ่งในการจัดสรรน้ำต้องคำนึงถึงน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการรักษาระบบนิเวศ ก่อนที่จะจัดสรรให้ภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ทำให้การจัดสรรน้ำต้องใช้เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนมาเป็นอันดับต้น ๆ โดยคำนึงถึงความสมดุลของน้ำในทรัพยากรน้ำสาธารณะ

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

- ไม่มี -

๗. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๕ มีมติให้กรมทรัพยากรน้ำรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๗.๒ คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายด้านทรัพยากรน้ำ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... และขอให้กรมทรัพยากรน้ำรับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ ไปปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายฯ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๗.๓ คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. .... ตามที่กรมทรัพยากรน้ำเสนอดังกล่าว และขอให้กรมทรัพยากรน้ำรับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการเสนอร่างกฎกระทรวงฯ ในขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๘. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๙. ข้อเสนอ ...

๙. **ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ**

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา
อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงการอนุญาตการใช้น้ำประเภทที่สองและประเภทที่สาม พ.ศ. ....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(พิชรวาท วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๑ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๕๑๒ (ณัฐพงษ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๖๖๐๑

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabano๖๑๙@dwr.mail.go.th